

Sygn. akt II Cz 867/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2015 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku

(...) Bank S.A. w W. (wierzyciela)

z udziałem

A. O. (dłużnika)

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia A. O. (dłużnika) na postanowienie Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią z dnia 28 września 2015r. w sprawie o sygn.

I Co 708/15 - w przedmiocie oddalenia wniosku dłużnika o zwolnienie od kosztów sądowych

postanawia:

oddalić zażalenie

Na oryginale właściwy podpis

II Cz 867/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią postanowieniem z dnia 28 września 2015r. oddalił wniosek A. O. (dłużnika) o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie ze skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego T. M. działającego przy tym Sądzie (Km 2341/14).

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że dłużnik prowadzi działalność gospodarczą, która – jak wynika z oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach - przynosi straty w wysokości 12 168,80zł netto. Ponadto jest właścicielem sześciu nieruchomości, w tym dwóch rolnych o łącznej powierzchni przekraczającej 12,5ha. Dłużnik posiada zaległe zobowiązania wobec ZUS, Urzędu Skarbowego, banków i kontrahentów na kwotę 2 mln złotych. Nie wskazał jednak, jakie ponosi miesięczne koszty utrzymania siebie i rodziny.

Mając na uwadze treść oświadczenia Sąd Rejonowy uznał, że wnioskodawca będący właścicielem sześciu nieruchomości ma możliwość osiągnięcia dochodów i poniesienia w całości kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. W jego ocenie wydatki związane z pokryciem kosztów sądowych powinny być traktowane równorzędnie w stosunku do innych wydatków, a okoliczność spłacania przez wnioskodawcę jego osobistych zobowiązań pozostają bez znaczenia dla treści rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, albowiem długi prywatne osoby ubiegającej się o zwolnienie kosztów nie mają pierwszeństwa przez zobowiązaniami wobec Skarbu Państwa. Sąd stwierdził też, że osoba realizująca swoje prawa na drodze sądowej powinna zgromadzić odpowiednie środki finansowe na ich prowadzenie, a jeśli sytuacja wnioskującego jest trudna powinien poczynić starania o to aby nieruchomości, którymi dysponuje przyniosły mu zysk. W ostateczności dłużnik ma możliwość spieniężenia nieruchomości i uregulowania zaległych należności. Zatem z braku przesłanek przewidzianych w art.102 ust. 1 ustawy

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Sąd Rejonowy oddalił wniosek dłużnika o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie wywołanej wniesieniem skargi na czynności komornika sądowego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł dłużnik A. O. zaskarżając je w całości i domagając się jego zmiany poprzez zwolnienie od kosztów sądowych.

Skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu, że źle ocenił jego sytuację finansową, nie posiada on wystarczających środków na uiszczenie opłaty od skargi, jak również nie ma możliwości ich uzyskania w terminie siedmiu dni przez sprzedaż nieruchomości (zażalenie – k.28).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie podlega uwzględnieniu. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy zgodnie z treścią art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. w Dz.U. z 2014r. poz.1025 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba, która wykaże, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Z powyższego wynika, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady polegającej na samofinansowaniu postępowania przez strony. Przepis art.2 ust.2 w/w ustawy stanowi bowiem, że do uiszczenia kosztów sądowych obowiązana jest strona, która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie lub powodujące wydatki.

Oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach złożone przez wnioskodawcę (dłużnika) w tej sprawie nie jest przekonujące i właściwie zostało ocenione przez Sąd Rejonowy. Wynika z niego, że wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą, która przynosi straty w wysokości 12 168,80 zł (netto) miesięcznie, a nadto, że posiada zaległe zobowiązania wobec kontrahentów, banków, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego opiewające na kwotę 2 mln złotych. Ktoś, kto zaciąga aż tak znaczne zobowiązania musi w ocenie Sądu dysponować jakimś majątkiem służącym ich zabezpieczeniu, w przeciwnym razie uznać by należało, że zaciąga je nie zważając na żadne ryzyko i nie licząc się z obowiązkiem ich spłaty. Nie prowadzi też działalności gospodarczej, w szczególności przez długi czas, jeżeli przynosi ona w każdym miesiącu straty. Mając tak znaczne długi z jednej strony, a z drugiej prowadząc działalność gospodarczą, która niesie jedynie straty, dłużnik nie wykazał z czego się na co dzień utrzymuje. Posiada kilka nieruchomości, jak wskazał Sąd Rejonowy, a czego ten nie zakwestionował. Zgodzić się należy z dłużnikiem, że sprzedaż którejkolwiek z nich z dnia na dzień nie jest możliwa, to nie zwalnia jednak od podejmowania działań w dłuższym okresie w celu pozyskania środków na realizację swoich zobowiązań, w tym zabezpieczenia środków na ewentualne wydatki związane z ochroną własnych interesów. Tu przypomnieć należy, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób ubogich, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez uszczerbku utrzymania swojego i rodziny. Aczkolwiek wnioskodawca ma liczne zobowiązania, to posiada jednak majątek trwały i trudno uznać go za osobę ubogą. Podzielić zatem należy ocenę Sądu Rejonowego, że uiszczenie opłaty sądowej w tej sprawie w wysokości 100 zł, stanowiącej w istocie jedyne koszty sądowe na tym etapie sprawy, nie przekracza jego możliwości finansowych i majątkowych.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd odwoławczy oddalił zażalenie dłużnika, jako nieuzasadnione (na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.).